

Ese detrei ori in septemana: Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a, candu o cola intréga, candu numai diumetate, adeca dupa momentulu impregiariloru.

Pretulu de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 " "
" patriariu	2 " "
pentru Romania'a si strainetate:	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
" diumetate de anu	8 " "
" patriariu	4 " "

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespundinti a-i nostri, si d'adretulu la Redactiune **Josefstadt, Langegasse Nr. 43**, unde suntu a se adresá si corespondintiele, ce privesc Redactiunea, administratiunea sau editur' a; cate vorfi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publicá.

Pentru anuincii si alte comunioastuni de interesu privatu — se raspunde cate 7 cr. de linie repetirile se facu cu pretiu scadutu. Pretiulu timbrului cate 30 cr. pent. una data, se antecipa.

Viena 1, 13 febr. 1869.

Intre natiunile nemagiare ale Ungariei sunt romanii la loculu antaiu, fiindu densii cei mai numerosi. In diet'a tierii, desí numerulu reprezentantiloru ce-i avemu este mai micu de ce ni-ar compete, totu noi suntemu cari mai vertosu sustienemu lupfa' in cestiunea de natiunalitate.

Ací este caus'a de ce stepanitorii unguri, priveghiandu tóte natiunalitati, ne priveghiéza desclinitu pre noi. Sciu densii pre bine cá romaniloru li se cuvine a fi cei d'antai cari se lovésca ege-moni'a magiara prin o agera resistintia natiunala; — in adeveru, nu prin cea de pana acum'a, dar prin ceea ce o potemu desvoltá in venitoriu, si ce trebue s'o desvoltámu daca ni dorimu o viétia natiunala.

Pentru cuventulu acest'a se intempla cá díariéle dualistice preste totu, dar desclinitu cele magiare si magiaróne, nu mai incéta cu articii atacatori a sup'ra conferintiei romano-serbe si a sup'ra decisiuniloru ei. Se vede cá lovitur'a ce conferintia a dat'o stepanitoriloru nostri, fuse cu ceva mai amara de catu ca densii se-si mai póta pastrá preceperea pentru o buna cuviintia si pentru serio-sitate. Mai tóte de ele provóca la cercustantia cá conferintia s'a tienutu in sala redutulu unde fusera mai nainte baluri mascate, si de aceea — se vedi logica! — conferintia s'a molipsitu de spiritulu ce domnesce in acele petrecri scl.

Noi lasámu asemene materfi pe sém'a foiloru nóstre umoristice. Si pre catu timpu stepanitorii nu ni sciu opune de catu nisce glume fortiate, nu vom stá de vórba, parte pentru cá numai compatimire avemu pentru atari lucruri fortiate, parte pentru ca se nu perdemu timpulu mentu ocupatiuniloru serióse ce ne ascépta.

Atentiunea publica este, in aceste mominte, nu numai a sup'ra nóstra ci si a sup'ra fratiloru nostri de preste Carpati, cáci la Bucuresci se intempla lucruri minunate. Unu decretu domnescu a desfacutu camer'a, éra senatulu s'a amenatu pana se se intrunésca camer'a nóua, ce se va conchiamá in terminulu prescriu de constitutiune.

Ansa la acestu evinémentu a datu caus'a ginerariulu Macedonschi. Acest'a petrecea in pensiune de cinci ani. Sunt cateva dile, ginerariulu scrisese prin foi atacuri contra militiei, contra armatei, a constitutiunei si a Domnului. Dupa aceste atacuri, astadi Macedonschi se vede reactivatu in funtiune de ginerariu. Camer'a ingrigita, cerú ministeriulu desluciri, cum vine M. in capulu unei armate ce a insultat'o? Raspunsulu fu, catu pentru insulte, nu sciu si n'am vediutu. Camer'a mai demustrá cá prin reactivarea lui M. se calca si legea. Ministeriulu, dreptu raspunsu, se descarcá a sup'ra guvernulu trecut, si a sup'ra majoritatei actuale din camera, condusa de I. Brateanu. Se plange ministeriulu cá partiele actuali din camera i propunu nisce pretensiuni, de la a caror'a satisfacere conditiunéza spriginirea ministeriulu din partea loru, nisce pretensiuni caror'a deusulu n'ar poté se corespunda.

Camer'a desaprobá reactivarea lui M. éra ministrii primira desaprobarea dreptu votu de neincredere in contr'a loru. In urm'a acesteia, si-dedera demisiunile. Domnulu, in virtutea constitutiunei, avendu d'a judecá intre ministriu si camer'a, in asemene casuri, se pro-

nunciá pentru sustienerea ministeriulu si dreptaceea desfacú camer'a.

Inregistrámu cu parere de reu acestu evinémentu, cáci se petrece tocma acum'a candu partiele Romaniei ar trebúf se se unésca si se fie pregate in aseceptarea evinémentiloru din orientu. Cáci ori care va fi respunsulu Greciei la declaratiunea conferintiei europene (pana mane Walewshi sosesece la Paris cu respunsulu) vedemu cá comitetulu pentru eliberarea Candiei s'a reconstituitu, éra Turciei i se mai sporesce necadiulu si cu Persi'a care pretinde de urgentia deciderea unui conflictu escatu nainte cu trei ani, apoi se mai socotimu miscarile Muntenegriniloru scl. Aceste evinéminte nu se potu aseceptá in desunire, cáci ar fi o crima in contr'a misiunii natiunei romanesci in orientu.

Ne stringu opincele.

Vedemu cá tóte popórale din tíera au de lucru a pregatí alegerile de ablegati pentru diet'a ce vine. Ori in catro privesci, remani uimitu de straduintiele cele mari, ce le facu tóte partiele conlocutoriloru nostri pentru ca se póta alege pre barbatulu ce-lu dorescu.

Adeveratu e cá neci noi romanii nu stámu in nepesare, — dar, dorere! straduintiele nóstre de pana acum'a, sunt mai mici de catu a celor'a lalte popóra, desí noi avemu cauza mai multa ce se desvoltámu asidere asemene straduintie, daca nu anca mai mari.

Am disu cá noi avemu cauza mai multa pentru straduintia, de catu ce au conlocutorii nostri. Afirmatiunea acést'a este basata pre bine, cáci pre candu conlocutorii nostri unguri in miscarile electorali se céta numai despre nisce mici desclinari de pareri ce se presupune cá s'ar fi ivindu intre partiele loru, pre atunci alegerile la noi sunt o lupta pentru cestiunea cea mare a esistintiei nóstre natiunali, o esistintia ce diet'a ni-o denéga dar a careia recunóscere trebue s'o castigámu.

Preste acést'a, caus'a, cá trebue se desvoltámu mai multa straduintia, este si aceea, cá avemu se combatemu anca si uneltirile ce ni le opunu nu numai contrarii seculari ai natiunalitatei nóstre, dar si acea séma de ómeni, pe cari contrarii stepanitori i-au sciutu luá din sinulu nostru pentru a-i ademan' in partea loru, ca astu-felu acum'a se-i intrebuintieze in contr'a natiunei nóstre.

Pe contrarii seculari ni-i cunóscemu de timpu mai lungu de catu se fie lipsa a-i indegetá acum'a. Dreptu-aceea, de astadata vremu se ne ocupámu numai de cei ademaniti din sinulu nostru, adeca numai de *romanii deákisti*.

Acestu nou nému de renegati ai natiunei nóstre, se imparte in dóue clase, si a nume:

1. clas'a dirigatiloru, a celoru deákisti de poruncéla; si
2. clas'a deákistiloru voluntari, cari sersescu lui Deák numai in sperantia d'a ajunge la dirigatofi grasutie.

Dirigatarii deákisti de poruncéla, sunt cei din sinulu guvernulu, in ater-nare nemedilocita de la guvern, cari pentru funtiunile ce le ocupa, si-au perdutu autonomi'a loru individuala candu e vorba de cestiuni politice-natiunali. Vedemu cá guvernulu ungurescu nu se multiamesce cu servitiile ce le facu acestia in posturile lor, ci li impune anca si role politice intru intielesulu si folosulu guvernulu, aducendu-i in astu-felu de contradicere cu tendintiele natiunei

loru, in catu li nemicesce venitorulu ce l'ar poté avé ca barbati natiunali. Atari dirigatori recomanda natiunei lor in Transilvania o politica de activitate candu dens'a vre passivitate, la Logosiu recomanda deputatu deákistu candu cerculu vre deputatu natiunali scl. Pre acesti ómeni, de-i intrebámu cá cine sunt si de ce se ocupa, lesne ii vom cunóscce cá sunt pestriti la cele din lantru.

Mai anevoiá ii potemu cunóscce pre cei de clas'a a dóua, adeca pe deákistii voluntari, cáci acestia nu sunt oficiali guvernali, celu multu de cei municipali cari prin urmare nu dependu de la guvern, apoi ómeni nedependinti, cati-va preoti, scl. Acésta clasa este mai numero-sa — fiindu cá totdeun'a se gasescu mai multi de cei ce spéra de catu de cei ce se bucura de praesenti — si mai laltita, prin Carasiu, Temisiu si Biharea. La Carasiu scósera máti'a din sacu cu ocaziunea meetingului, in Temisiu la ocaziunea publicarii legei contra natiunalitatiloru, pre semne si Biharea va vení la rondulu seu.

Avemu dara se luptámu nu numai cu contrarii esteri, ci si cu contrarii ce se nascu natiunei in sinulu ei propriu; avemu se luptámu cu energia cáci inimicii ni s'au sporitu éra óra decisiva se apropia. Éca cuventulu pentru care diseramú cá: Ne stringu opincele!

Multi de ceia cari prodira din tabe-ra natiunala, sunt barbati cu renume si cu merite pentru caus'a nóstra, caror'a prin urmare li pastrámu o pietate cáci nu-i credeamu capaci cá vor loví veri o data interesele natiunei. Astadi, cá lovira interesulu nostru, mai sunt totusi multi cari nu se potu desbracá de pietatea catra ei, ci stau la indoiéla.

Dar candu opinca stringe, indoiéla trebue se despara cáci nu mai e timpu de siovaitu. Aiba cineva ori ce merite, delocu ce si-a radiecatu graiulu séu ma-n'a in contr'a nóstra, a devenitu contrariulu nostru. Aderinti de a partitoru straine, si de cei neutrali, se nu primimu in mediloculu nostru. Precautiunea ni impune ca pre fie-cine, care nu este cu noi, se-lu socotimu de contrariulu nostru.

Diariu parteculariu

despre conferintia natiunale tienuta in Temisióra in 26 januaru / 7 fauru 1869.

La Apelulu dsale dlui Antoniu Mocioni, publicatu prin „Albina“ si dupa ea mai in tóte foile nóstre si straine din patria, s'a adunatu din mai tóte partile Banatulu si Ungariei unu numeru de intieliginti romani atatu de insemnata, cum abié s'a mai vediutu la olalta in acésta capitale provinciale; dar totu-o data s'a infatisiatu si o multime de barbati serbi de tóta plas'a din Temisiu, Baciú si Torontalu cu renumitulu loru conducatoriu Dr. Svetozaru Mileticiu, acest'a ca representante alu comitetulu lor natiunale centrale din Neoplanta, capitalea serbiloru. Partile Aradulu si Logosiu si ale Oravitiei au fostu reprezentate nu numai prin delegati din comitetele natiunali de acolo, ci si prin unu frumosu numeru de barbati de frunte; éra partile de la Tisa si Dunare, anume St. Nicolaulu mare, Comlosiulu si confinele militari ni tramisera contingentu ca nici candu alta data. In fine spre surprinde-rea cea mai magulitória se presentara mai multi reportatori speciali pentru díariéle din Pesta, Viena, Praga s. a.

Si din atata se vede, ce mare insemnate se atribuíá pretotindenea acestei adunari si programulu ei, si ce spectacu interesante apromiteau desbaterile ei!

Conferintia preliminará privata, ce s'o anuinciasse pentru sambeta sér'a, din caus'a intardíarii unoru barbati de frunte, nu s'a tienutu atuncia, ci domineca demanéti'a la 9 óre in casele familiei de Mocioni, la care ocaziune se atinsera pre scurtu obieptele séu cestiunile, si se staveri ordinea in carea aveau a fi propuse si desbatute, apoi se impartira si unele role principali, anume se fece contielegerea, ca dlu convocatoriu de conferintia, pentru a o scutí pre acést'a si macar numai de umbr'a d'o infuintiare unilateralu, se nu primésca presidiulu ce i se imbiá din tóte partile, ci se-lu inchine la alta óre-care persóna de capacitate; mai departe ca din respectu catra numerosii frati serbi, ce-si insinuasera presintia, se se numésca si unu notariu si reportatore serbu.

La 11 óre spatiós'a sala a redutulu cetatienescu éra desu indesata, in catu unii puneau numerulu celoru adunati preste 600; cei ce au incercatu a-i numerá de pre galeria, asecura cá fora strainii atrasi de curiositate si fora numerosii gazetari si corespundinti de ai lor, numai publiculu nostru a fostu preste 500. Intrandu acú siese dd. Mocionesci, Antoniu, Georgiu, Alesandru, Zenone, Eugeniu si Victore, cu Babesiu, Mileticiu, Radulescu si mai multi protopopi si alti fruntasi, multimea prorupse in cele mai entusiastice eschiamari de — „se traiésca!“ si „jivio!“ cari tienura cate-va minute. Facendu-se linisce,

D. Antoniu Mocioni: multiamesce celoru adunati in numeru atatu de frumosu, — desclinitu celoru dintru indepartare, si éra si anume fratiloru serbi, cari la Apelulu seu, la vócea sa modesta, acursera in timpu de iérna, cu atata zelú si usenéla pentru a luá parte la acésta conferintia publica; constata din acésta numero-sa si zelósa participare, cá — obieptele indegetate in programulu publicatu, le tiene poporulu cu intieliginti'a lui de asemenea importanta si intietitórie; propune a se apucá adunarea numai de catu de lucru, incependu cu constituirea sa prin alegerea de presiedinte.

La aclamatiunea generale, ca dsa convocatoriu se ocupe presidiulu, densulu conformu combinatiunei facute in conferintia preliminará, derivá de la sine acésta onóre si propune de presiedinte pre dsa dlu advocatu si ingeneriu din Logosiu Const. Radulescu, care propunere primindu-se de buna cu bucuria generale,

Dlu Radulescu ocupa scaunulu presidiale si multiamindu pentru incredere, propune de notari pre dnii Stanescu advocatu din Aradu si Dolga literatu serbu din Temisióra, éra de reportatore pre dlu Vic. Popu, advocatu si proprietariu din Gebelu, cari propuneri fiindu bine primite, si numitii domni ocupandu-si locurile, dlu presiedinte dechiará adunarea de constituita si anuincia trecerea la desbateri dupa programa.

Se scóla dlu Dr. Mileticiu si in limb'a serbéscá „fiindu cá n'are norocirea a fi invetiatu romanesc“, — presentandu-se ca delegatu din partea comitetulu serbescu natiunale centrale din Neoplanta, saluta totu o data si in numele numerosiloru serbi presinti conferintia, o asecura de simpatia generale a serbiloru. („jivio“, si „se traiésca!“ frenetice.)

Se scóla dlu Stanescu si in cuvinte a-lesse multiamesce dlui Ant. de Mocioni pentru convocarea acestei adunari spre unu scopu atatu de maretu si urgentu; propune: a setre- ce acésta multiamita la Protocolu, dac' ar fi se se faca Protocolu, si a se dechiará recunoscintia tuturor membriloru ilustrei familiei de Mocioni pentru trecut, si incredere pentru viitoru, cá rogarea, cá densii séu cate unulu dintr'ensii, si de aci incolé, de cate oriva cere trebuintia, se-si redice vócea si se adune si suatiésca si conduca intieliginti'a poporulu in lupt'a pentru natiunalitate.

Se primesce propunerea cu cea mai via si generale insufetire si se cere din tóte

partile a se face Protocolu si a se exprime in Protocolu.

Presedintele: *Asiè-dèra se va face Protocolu si propunerea dlui Stanescu se va trece la Protocolu ca votulu comunu alu Conferintiei.* —

Ié cuventulu dlu Vic. Popu, motivéza si propune votu de incredere si recunoscintia publica deputatiloru nationali de la diet'a trecuta, cari aperiara cu atat'a zelu si bravura interesele nationali; mai departe propune, ca — fiindu ca caus'a nationalitatiloru nu e deslegata dupa lips'a si dorint'a si asiè-dara spre multamirea nationalitatiloru, si anumea Romaniloru, cari de prin tôte partile au postitu deslegarea ei pre temeulu proiectulu de lege lucrata de deputatii romani si serbi: deci adunarea se declare acelu proiectu de alu seu si se-lu sustiena si apere si mai departe pre cale legale cu tôte medilócele.

Propunerea se primesce de conferintia fora desbatere, si

Dlu **Presedinte** o enuncia de **conclusu unanimu.**

Dlu dr. Ales. **Mocioni**, manecandu din acestu conclusu, crede ca daca conferint'a a acceptatu proiectulu deputatiloru romani si serbi in caus'a de nationalitate si voiesce a-lu sustiené si aperá ca pre alu seu si in viitoriu: trebe se ne gandim de armele séu medilócele legali cu cari se luptámu pentru realizarea lui, de la care realizare depinde existint'a si onóra nóra nationala. In viét'a constitutiunale lupt'a pentru idei, pentru reforme si drepturi se medilócesce prin partite politice, formate spre acelu scopu; deci fiindu ca — dupa cum cu dorere ne-am convinsu, dintre partitele politice, ce pana acum existu in tíera, neci un'a nu s'a potutu castigá pentru proiectulu nostru in caus'a nationalitatiloru, si asiè-dara neci cu un'a nu ne potemu insoci pentru a luptá intr'asta direptiune; propune: *infintiarea unei partite nationali de sine statátorie*, ai careia membri adeca se nu fia ingagiati cu neci-un'a alta partita politica din cele degiá custátorie; — éra pentru casulu de primire a acestei propuneri, desfasura necesitatea de unu programu politicu, pre alu caruia temeiu ar fi a se constitui si a lucrá acea partita nationala.

Se primesce propunerea in generale fora contradicere si discusiune, si

Dlu **Presedinte** o enuncia de **conclusu unanimu.**

Se trece la discusiunea speciale.

Dlu propunetoriu desfasura **stepte punte de programu** pentru partia nationala mai sus votata, si le motivéza acelea unulu caté unulu, catu mai precisu; anume urmátoriele;

1. **Solidaritate cu natiunile patriei de asemene interesu.**

2. **In caus'a nationalitatiloru tiene-rea la proiectulu de lege alu deputatiloru romani si serbi de la diet'a trecuta.**

3. **In caus'a Transilvaniei tiene-rea la cunoscutulu proiectu de resolutiune alu deputatiloru romani.**

4. **Fiindu ca dupa esperiintiele de pana acum n'a potutu a nu fi observatu unu felu de nessu internu între**

art. de lege alu XII din 1867 si între negatiunea egalitátei de dreptu pentru natiunile nemagiare: din caus'a acést'a este detorint'a partitei nationali, a pri-vi acestu artichu de lege si din acestu punctu de vedere si a-lu combata cu tôte medilócele legali.

5. **Spriginirea programulu nationalu alu croatiloru in privint'a autonomiei tierei loru.**

6. **Regularea municipieloru pre basea cea mai lata a democratiei si autonomiei.**

7. **Adoptarea principiiloru liberalismului si democratiei in tôte sferele organismului vietiei publice.**

Puntele 1 si 2 se primescu si enuncia, fora contradicere, **in unanimitate.**

La punctulu 3, dlu advocatu **At. Ratiu** declara, ca este greu a primí acést'a propunere indata, fora prejudecare mai adenca; deci propune a se emite o comisiune din sinulu conferintiei, carea se ié la cumpenéla acestu punctu si se faca reportu motivatu.

Dlu **Stanescu:** este in contra propunerei dlui Ratiu, ca a uneia menite numai d'a amená séu impedecá desbaterea si deciderea. Partinesce punctulu cestiunatu. Dlu dr. Ales. **Popovicu:** respinge si elu cu tóta resolutiunea propunerea dlui Ratiu ca neintemeiata, fiindu ca e vorb'a de o cestiune d'o suta de ori desbatuta si lamurita — in dieta si prin diaristica, dar mai vertosu la Romani, pre cari i-atinge mai d'aprópe. Se mira cum chiar dlu Ratiu se nu fia destulu de luminatu si orientatu intr'acést'a cestiune! Partinesce propunerea dlui Ales. **Mocioni.** (Aprobari.)

Dlu **Tabakoviciu**, protopopu serbescu-romanesce: oficiulu seu nu este a politisá, dar este a invetiá, a luminá si aperá poporulu, si pentru aceea: a se interesá de celea ce-lu atingu pre poporu: deci crede ca fia-carui barbatu si patriotu cultu, cestiunea de care e vorb'a, trebe se fia deplinu cunoscuta si ca nationalistulu bunu nu póte senti altfelu, de catu cum este propunerea dlui Ales. **Mocioni**, si prin urmare din parte-si o primesce si recomanda spre primire indata. („Jivio!“ „Se traiesca!“)

Dlu **Iul. Grozescu** vré — „se lasámu pre ardeleni in treb'a loru“ se nu-i bagámu in programulu nostru, ce ei — dupa portarea loru de catu-va timpu in cócia, abié ar mai meritá! —

Dlu **Vincent. Grozescu** protopopu — tiene ca caus'a Ardélului este si caus'a nóra, si chiar candu fratii nostri d'unu sange d'acolo ar paresi caus'a Ardélului, noi trebe s'o apucámu si s'o aperámu; deci — nu póte fi de acordu cu verulu seu antevorbitoriu, ci partinesce propunerea dlui **Al. Mocioni.** (Aprobari.)

Dlu **Christianu:** lauda virtutea si luptele romaniloru ardeleni in trecutu; tiene la credint'a, ca ei éra si vor luptá pentru autonomi'a patriei, numai se se orienteze si se scape din incurcatur'a ce li-o fecera contrarii; spre scopulu acest'a suntemu detori se-i spriginim ca frati buni; deci primesce propunerea dlui **Al. Mocioni.** (Aprobari generalc.)

Dlu **Mih. Buneiu:** Vrè a constatá ca

ardelenii cu intielegint'a si functiunarii loru nationali, cei lasi si egoistici, nu sunt in stare astadi a se orientá si aperá ei insinsi; (aci apoi incepe a face o critica agera onorur per-sóne anumite, prin ce provóca observatiunea mai multor'a, ca personalitate nu potu fi obiectu de discusiune, si — **Presedintele** ad-monesce pre cuventatoriu a lasá persónele la o parte!) deci dlu **Buneiu** — lasandu dara persónele judecáti istoriei, tiene de neapcrata trebuintia, ca programulu nostru se cuprinda si caus'a Transilvaniei, asiè precum a propus'o dlu dr. **Al. Mocioni**, cu atat'a mai vertosu, cáci si contrarii nostri politici pretindu dreptulu d'a se interesá si d'a dispune de ea, (Aprobari.)

Dlu **Ioane Misiciu** advocatu, pretinde cu cunoscut'a sa elocintia, se respectámu legalitatea, se atentim imbunetáti totu numai prin lege, si se nu atacámu pre facia uniunea, ci din contra se ne pronunciámu pentru parteciparea romaniloru ardeleni la diet'a ungu-réscá din Pesta, ca se staruiesca vindecarea nedreptatiloru ce li s'au facutu. („Se traiesca Misiciu!“)

Dlu **Al. Mocioni:** spune dlui Misiciu, ca legalitatea n'o ataca aci nimenea, aceea este deslucita aiurea si vorb'a e numai, ca ce cere interesulu si onóra romaniloru, si pentru ce, séu in ce directiune avemu se lucrámu noi? — firesce totu pre cale legale. Aceea, ca — *se vina, séu se nu vina* romanii ardeleni la diet'a ungu-réscá? — nu se cuvine se discutemu si decidemu noi aici; inse daca ar fi se ne pronunciámu, ar trebú se ne pronunciámu *in contra venirei*, — abstragendu de la alte grele motive, macar si numai pentru legea loru electorale feudale, carea li face neposibila representarea si aperiara cu onóre. Recomanda a i se primí punctulu 3 din propunere.

Dupa manifestatiuni energice din tôte partile pentru primire, —

Dlu **Presedinte** enuncia **primirea punctulu 3 din program'a propusa de dlu Dr. Al. Mocioni**, cu mai tôte voturile contra 2 séu 3.

Vine punctulu IV, privitoriu la art. de lege XII din 1867.

Dlu **At. Ratiu** pretinde ca cestiunatul art. de lege este unu pactu între tíera si monarcu si asiè-dara santu si neatacabile. Cere ca acestu punctu séu *intregu se se stérge, séu se se restringa numai la partea aceea a artichului de lege, carea este contraria nationalitatiloru.*

Dlu **Stef. Perianu** primesce si recomanda propunerea dlui **Al. Mocioni**; legea este lege si prin urmare in catu este stricatiósa, trebe combatuta si schimbata pre cale legale; éra cumca legea cestiunata are partea sa rea pentru caus'a nóra nationala, si insusi dlu Ratiu a concesu. Cumca artichulu este nu numai atacabilu, ci chiar atacatu, ni dovedescu programele tutururu stangeloru. („Adeveratu!“)

Presedintele la manifestatiuni generale pentru primire, enuncia de **primitu punctulu IV alu programei propuse** cu tôte voturile contra unicului. —

Se citece punctulu V, referitoriu la Croatia.

Dlu **At. Ratiu** néga c'ar mai existe cestiune croata, dupa ce aceea s'a deslegatu prin invoiéla reciproca între diet'a Croatiei si a Ungariei; dice ca numai o fractiune croata nationala este inca nemultumita; deci cere a se sterge acestu punctu din Programa.

Dlu **Dr. Mileticiu** (serbesce): aréta ce felu a fostu acea impacatiune, cum s'a compus diet'a Croatiei dup'o lege electorale o-croata, si cum deci pactulu între Croatia si Ungaria nu se póte privi de definitivu. Spriginesc propunerea dlui **Al. Mocioni.** („Jivio!“)

Dlu **Stanescu** néga ca cutare pactu politicu ar fi nestramutabilu; dlu Ratiu si insusi a recunoscutu ca existe o partita nationala in Croatia, carea e nemultumita cu acelu pactu si-lu combata; deci noi ca partita nationala vremu se tienemu, facia de contrarii nostri, cu acea partita. („Se traiesca“ si „Jivio!“)

Dlu **Vic. Grozescu** totu asemenea spriginesc propunerea dlui **Al. Mocioni.**

Dlu **Presedinte**, la cererea comuna, enuncia **primirea punctulu V cu mai tôte voturile.**

Dlu **Dr. Mileticiu:** multiamesc in numele serbiloru pentru primirea punctulu V in program'a partitei rom. nationali; se sente cu atat'a mai vertosu indemnatu a face acést'a, cáci si la Becichereculu-mare, in conferint'a serbiloru, s'a descoperitu din partea romaniloru multiamire pentru primirea causei Ardélului in program'a partitei nationala serbesci. (Aprobari.)

Dlu **At. Ratiu** dice, ca dlu Mileticiu nu este impoteritu a multiamí in numele serbiloru, ne-avendu mandatulu de la ei.

Dlu **Babesiu** aduce a minte dlui Ratiu, ca dlu Mileticiu s'a prezentatu si a fostu primitu in conferintia ca representante alu comitetulu centralc serbescu.

Dlu **Mileticiu** spune dlui Ratiu, ca i va aréti si impoterire formale.

Dlu **Tabakoviciu** constata ca in adunare sunt multi serbi si dlu Ratiu se binevoiesca a luá declararea dlui Mileticiu ca facuta in numele acelora. („jivio!“ scomotóse.)

Se trece la punctele VI si VII din program'a propusa, si acelea se primescu cu unanimitate fora contradicere.

Dlu **Presedinte** enuncia acést'a formalmente si constata ca — asiè-dara **Program'a formulata de dlu Dr. Al. Mocioni pentru partia nationala, este primita de conferintia in totu cuprinsulu ei — asiè-dicendu — mai totu cu unanimitate.** („Asiè este!“) —

Se sedla dl. **Babesiu** si — luandu indemnulu din unele observatiuni chiar si aici facute, dar mai vertosu din neincetatele inisnatiuni ce se facu natiunei romane si anume partitei nationali si opozitionali din partea contrariloru, cu gur'a si prin díariele loru, cási cum aspiratiunile, luptele, miscarile ei ar fi in contr'a legiloru, in contr'a integritatii patriei, ba chiar in contr'a tronului, — desfasura intr'unu discursu mai lungu: *ceva se dica legalitatea, — cari sunt aspiratiunile nóstre si cu ce felu de medilóce lucrámu a le realizá?* — si dovedesc lamuritu, ca — atatu aspiratiunile, catu si miscarile si luptele natiunei romane — *pururea au fostu*

FOISIÓRA.

Prologu compus si rostitu de d. D. Petri-nó, la deschiderea concertulu ce s'a datu in 27 ianuaru 1869 in Cernáuti spre folosulu fundatiunei Pumnulene.

Inchinatu de autorulu amicului seu d. Aless. de Popovici.

Dómnelorú si Domnilorú! Unu scopu demnú de lucrárié nóstre, si scumpu inime-lorú romane, astadi ne aduná aici, si pucino cuvinte rostite in acestu intielesu vor fi menite a-lu lamuri.

Apelediu dara atatu la spiritulu protectoru a faptelor bune, catu si la indulgentia Domnilorú Vóstre.

Dupa multe si grele lupte am ajunsu in sfarsitu la consciint'a demnetatei nóstre de Romani, la consciint'a loculu ce ocupámu in ásta tíera. Romani! cáci acést'a ni este titulu de onóre, dobenditu de vécuri prin sudóra neobositeloru nóstre trude — Romani, si

noi acum in faci'a lumei civilisate gravitámu la scopulu comunu impusu de timpulu urgente omenimei intregi, si noi potemu enumerá spirite emeninte, ce s'au redicatu din sinulu nostru, si noi scim a dá onóre celor'a ce au contribuit a intari in lume existint'a nóra de Romani, si a ni ascurá o pozitiune demna de noi in ordinea popóraloru europene!

Astadi voim cu totii se redicámu unu monumentu pe urmele unui barbatu memoritoriu, unu monumentu, care intru intielesulu memoritoriu se respandéscá radie binefacátore a supra generatiuniloru viitóre. — Fie care din noi, imbarbatatu de semtiulu nationalu, si condusu de bunavointia, va aduce cate o pétra, va contribui dupa potintia si chiamarea sa, si astfelu vom deveni cu totii lucratori mandri alu acestui edificiu maretu.

Arune Pumnulu a fostu acelu barbatu a caruia merite ni sunt pre cunoscute ca se mai am nevoia de a le spune pe largu, acelu barbatu care ne ocupa astadi. —

Nascutu din sinulu poporulu Romanu in anulu 1818, dupa studie serióse si o viét'a insemnata ce apetrecuru in anii sgomotosi, candu spiritele se descéptasera, luptandu-se pon-

tru libertatile lorú, in anii acei memoritori, candu Romanii din Transilvan'a moriau pentru Imperat'a spriginind'o in contra acelorú dusimani, caror'a ei astadi sunt jertfiti, Arune Pumnulu atunci a fostu aruncatu de venturi, favorabile pentru noi, in sinulu Bucovinei. — Aicia imbraciatu fratiesce de ilustrii anteluptatori a libertatiloru nationala din Bucovina, (a caror'a nume ilu scim cu totii, fiindu adencu sepatu in inimele nóstre,) aicia dupa lupte grele, acestu barbatu a reesitu a primí la Gimnasiu cated'r'a limbei si literaturéi romane, si a devenitu primulu professoru romanu din Cernáuti. — Dómnelorú si Domnilorú! Binecuventare a supr'a memoriei lui, si celor'a ce l'au spriginitu cáci din acestu momentu i s'au deschisu ocaziunea de a lucrá; si elu a lucratu cu o taria precum numai pucini alesi in lume au potutu lucrá. Elu n'a fostu favoritu de sórte, n'a fostu incunjuratu de lucsu si de imbelsugare, vermi care corumpu inimi si nascu vitie, ci luptandu-se cu nevoile vietiei, elu a pastratu pana la mórte acea virtute barbatéscá, carea si-ié sie-si spre a dá altor'a, carea face bine in secretu, acea virtute dicu, pe carea o póte avé numai a-

celu omu, care, scie ce este serac'a si nevoile ei.

Filologu destinsu, inse romanu si mai bunu, Pumnulu a crescutu germinele Romanismului in sinulu tinerimei nóstre, pre carea a spriginitu in ori ce privintia; si acést'a este meritulu lui celu mai mare!

Astfelu lucrandu elu a reposatu in anulu 1866, lasandu in urm'a lui nestins'a suvenire a unei binefaceri nationala, demne de stim'a si admiratiunea fia-carui romanu.

Noi inse, recunoscatori pentru marile lui merite, avemu adenc'a convictiune ca spiritulu civilisatoriu a timpulu de facia, pronunsiatu prin fiintie omenesci, nu despare cu densele, nu se opresce pe catafalcu, si nu se ingrópá in sinulu pamentulu. Astfelu candu trece o primavéra, altele anca vor mai veni; candu desfloresce o fióre, in urm'a ei alte flori vor se mai infloresca: — cáci spiritulu puternicu, care face in primavéra din acestu anu, se incoltéscá semburile in sinulu pamentulu, acelu spiritulu mai traiesce si pentru primaverele din anii viitori. — In tocmai asiá, si spiritulu care ni-a vorbitu nóa odiórá prin Pumnulu, ni mai vorbesce astadi anca, si ni

si au remasu legitime si pre calea legiloru, si — in totu trecutulu si presintele nu existe casu, ca romanii se fia atientitu si lucratu in contra tronului; deci dlu Babesiu tiene acele insinuatiuni de calumnie tendentiöse si — cu parere de reu li aréta partea loru cea fórtc periculösa pentru patria in generalu, éra pentru parti'a domnitöria si pentru natiunea nöstra desclinitu. Face apoi propunerea, ca conferint'a facia de acele insinuatiuni se se pronuncia solenelu, primindu urmatörea

Resolutiune:

„Insinuatiunile ce ni se facu din diferite parti contrarie natiunitatii nöstre, casí cum caus'a nöstra, si misicariile si luptele nöstre intru interesulu aceleia, ar cuprinde atacuri contra tronului, patriei séu constitutiunei, — ca unele ce stau in contradicere cu caracterulu, cu totu trecutulu si presintele natiunei nöstre, si asiédara ca neintemeiate, ca calumnie tendentiöse, — intru interesulu patriei le ludmu la cunoscintia cu cea mai viua parere de reu, fiindu ele calificate d'a ingreuia si periclitá desvoltarea si fericirea patriei comune; intru interesulu a-deverului — le respingemu cu töta resolutiunea.“

(Strigari generali: „fórtc bine! — asié este! Primimu!“)

Dl. Presiedinte enuncia de primita cu unanimitate resolutiunea propusa.

Dl. Iul. Grozescu: desfasuira, cá in lupt'a nöstra natiune nu este destula solidaritate, anume lipsese solidaritatea activa cu natiunile nemagiare; chiar nici cu fratii serbi nu suntemu in completa solidaritate: propune deci, ca dl. Presiedinte alu conferintiei se se adreseze printr'unu Apelu catra acele natiuni si se caute a midiloci solidaritatea necesaria.

Dl. Presiedinte: tiene cá abié ar fi cu scopu a se insarciná persón'a sa cu midiloci-reia solidaritatii necesarie.

Dl. Dr. Al. Mocioni: Ideia de solidaritate cu natiunile de asemene interesu este primita in fruntea programulu nostru ca punctulu antaiu; dar calea propusa de dlu Iul. Grozescu o tiene de gresita. La dieta deputatii natiionali vor midiloci solidaritatea, éra a-fara de dieta vor midiloci-o comitetele ce vom infintiá prin töte partile.

Dl. Presiedinte: tiene cá abié ar fi cu scopu a se insarciná persón'a sa cu midiloci-reia solidaritatii necesarie.

Dl. Dr. Al. Mocioni: Ideia de solidaritate cu natiunile de asemene interesu este primita in fruntea programulu nostru ca punctulu antaiu; dar calea propusa de dlu Iul. Grozescu o tiene de gresita. La dieta deputatii natiionali vor midiloci solidaritatea, éra a-fara de dieta vor midiloci-o comitetele ce vom infintiá prin töte partile.

Dl. Dr. Al. Mocioni: Ideia de solidaritate cu natiunile de asemene interesu este primita in fruntea programulu nostru ca punctulu antaiu; dar calea propusa de dlu Iul. Grozescu o tiene de gresita. La dieta deputatii natiionali vor midiloci solidaritatea, éra a-fara de dieta vor midiloci-o comitetele ce vom infintiá prin töte partile.

Dl. Stanescu — crede cá mai antaiu ar trebui se desbatemu cestiunea: daca va fi mai bine, mai oportunu, se urmámu activitate séu pasivitate fatia de alegeri si de dieta? — cáci in conferint'a privata premergatória s'a insinuat voci pentru pasivitate. Vorbitorulu este pentru activitate, fiindá nöa celor'a din Ungaria si din Banatu legile ni facu — catu-

ata'ta — posibilé opositiunea si lupt'a activa, si este de interesu ca poporulu nostru se se invetie si se se dedee la lupt'a legale activa, asemenea si deputatii nostri in dieta.

Dlu Babesiu: este si remane pentru lupta activa — pana atunci, pana candu legile, constitutiunea si loialitatea regimulu si a organeloru lui ni-o facu aceea posibilé; candu legile, buna óra ca in Transilvania, séu abuserile maioritatii in dieta, fia la verificatiuni, fia la desbateri si decideri, séu in fine volniciele autoritatiloru si organeloru publicu, ni vor face neposibile séu nefolositoria activitate legale, atunci va fi timpulu a trece la pasivitate legale, carea este celu din urma remediulu legale, si numai atunci se póte justificá, candu ea este rezultatulu estremei necesitati. (Aprobari generali.)

Dl. Presiedinte enuncia politic'a de activitate de concludu unanimu.

Dl. Babesiu revenindu la propunerea dlui Al. Mocioni, crede si insusi, cá trebuie se ne ingrigimu pentru o garantia óresi-care, cumca deputatii alesi vor fi reprezentantii nostri si aperatorii adeverateloru interese ale nöstre, dupa lips'a si trebuint'a nöstra, éra nu uneltele altor'a, cód'a uneia séu altei partite straine. Daca cu totii, fora nici o unica exceptiune aflaramu de trebuint'a ni manifestá si afirmá existint'a nöstra natiunale prin formarea unei partite natiunale de sine statatórie; ce este mai firescu, de catu, cá si deputatii, pre cari ii vor tramite romanii la dieta, se represinte totu aceea-si programa, se formeze totu asemene partita — ne-aternatória de cele lalte partile politice, ci coordinata cu acelea. A'ia deci si dlu Babesiu de ne-aperata trebuint'a, ca totu candidatulu carele vre se fia alesu ca romanu prin romanu, se se lege cu parol'a, cumca se va tiené de parti'a natiunale, dupa program'a ei.

Dlu Misiciu: pretinde cá este de interesu pentru caus'a nöstra, ca se nu ne izolámu atatu de tare, ci se intrámu intru invoicele, compromise cu liberalii, anume cu opositiunali stangei centrali, cáci altu-felu, mai vertosu in comitetele amestecate, anume in alu Temisiului abié am poté reesi la alegeri.

Dlu Vic. Grozescu: este convinsu despre necesitatea si folosulu practiculu alu credeului politicu-natiunale pretinsu de dnii Al. Mocioni si Babesiu; deci recomanda primirea.

Dl. Dr. Al. Popovicu: se mira, cum póte crede dlu Misiciu cumca interesulu nostru natiunale s'ar poté impacá cu program'a stangei centrali, si nu vede, ce folosu am avé noi de compromise cu o partita, carea mai alesu in partile nöstre nici nu pré existe. Altu-cum — si daca ar fi se facemu in casuri de lipse compromise, acelea, daca este se ni fia folositorie, nu potu se ni altereze caracterulu nostru, program'a nöstra natiunale, cáci altmintrelea prin astu-felu de compromise noi insine ne-am nemief. Spriginesce propunerea.

Dl. Babesiu — intr'unu discursulu lungu, intreruptu adesea de aprobari si aplause generali, lamuresce cestiunea in generale si speciale cu arguminte din viét'a practica; spune cá este ne-aperatu de lipsa ca alegatorii romani se scia pre cine alegu si pentru ce scopu alegu, cáci altmintrelea alegerile sunt nu-

mai o masca politica in folosulu — séu alu alesulu, séu alu stepanitoriloru, éra pentru bietulu poporu alegatoriu sunt numai o amagire, perderé de timpulu si remanere in nesciintia si asuprire — cu conlucrarea propria.

Deci propunerea dlui Al. Mocioni este menita a dá garantia poporulu, cá alesulu seu deputatu va fi si va lucrá pentru interesulu poporulu, si — nu se va vinde dusimaniloru poporulu. Parol'a candidatiloru si deputatiloru natiunali nu eschide nici de catu compromisele cu alte partite, dar eschide autorizarea d'a le incheia acelea unulu si altulu in folosulu seu propriu, spre scaderea interesulu publicu. Deputatii natiunali, din clubulu lor, prin conlucrare comuna si pre basea programulu natiunale — potu face totu felulu de compromise, cu veri care partita de la dieta, intru interesulu causei nöstre; asidere comitetele partitei natiunale, atatu celu centrale, catu si cele de prin comitate si cercuri, potu dupa impregiurari, prin conlucrare comuna se faca invoicele séu compromise — anume in cercurile mestecate, intru interesulu causei si candidatiloru natiunali, dar acést'a nici o data cu abatere de la programulu nostru natiunale, ci — totu de un'a ca partita cu partita, fie-care intru interesulu seu.

Din acestu punctu de vedere, dar numai din acest'a, dlu Babesiu nu póte a nu apre-tiú compromisulu partitei nöstre natiunali din comitatulu Aradului si totu din acestu punctu de vedere crede cá dlu Misiciu póte se fia deplinu odihnit in privint'a comitatulu Temesiu; cáci se vor infintiá comitete, in a caror'a competintia si detorintia va stá a incheia totu felulu de compromise ce se vor aretá folositorie si posibilé; — din parte-si inse spune respicatu, cá n'afia causa d'a recomená compromisele cu parti'a stangei centrali mai multu de catu cu parti'a dreptei, fiindu cá n'are nici o dovéda, cá aceea ni-ar fi mai buna si mai plecata, de catu acést'a. (Aprobari si aplause.)

Dlu Alessiu Popovicu: nu póte se fia pentru compromise cu parti'a lui Deák; cáci aceea este caus'a, principiulu umilirei nöstre natiunali; in man'a ei a fostu a deslegá dupa dreptate caus'a natiunitatiloru si a multiamá maioritatea patriei, dar ea ne-a lovit si nedreptatitu pana in sufletu si onóre. Ori cu cine, numai cu deákistii nu! („Asié este!“ — Aplause sgomotöse.)

Dlu Misiciu: Cu parti'a opositiunale avemu chiar dupa program'a votata — puncturi de atingere; aceea partita voiesce abrogarea art. de lege XII, casí noi, — (Babesiu striga: „dar cu totulu din altu motivu si spre altu scopu!“) si aceea are principiile liberalismulu, democratiei si autonomiei munici-pieloru; — (Babesiu striga: „facia de natiunality neci sunt liberali, neci demócrati!“) — deci dlu Misiciu recomanda apropiare si amicia cu stang'a centrale.

Dlu Stanescu: rostesece, cá cu parti'a guvernamentale, parti'a asié - numita alui Deák — natiunitatiloru, si asié-dara si romaniloru neci intr'unu casu nu li este iertatu se tiena; ca ne-a lovit de mórtc, ea a lovit si tíer'a, — ea a cadutu in opiniunea

publiea a adeveratiloru patrioti si natiunalisti, si — a pactá si face compromise cu dens'a, insémna a o sustiené si intarí, ce ar fi unu pecatu mare: — (Espeptoratiuni frenetice: „Asié este! Nu mergemu cu deákistii!“) — noi trebuie se pactámu si se dámu man'a cu töte natiunile si cu töte partitele contrapartitei egoistice de la potere, pentru ca s'o trentimu pre acést'a; éra apoi, daca si cea urmatória dupa ca s'ar portá facia de noi totu asemenea, s'o trentimu si pre aceea, si si pre cea mai departe urmatória, si — pre catu timpulu facu partesanii acelor partite din politica si din patria unu mortaretu intru cars pescuescu ei, se facemu si noi asemenea. (Aplause sgomotöse si îndelungate; — cele mai viue demustratiuni contra deákistiloru!)

Dlu Laz. Ionescu: splica referintiele factice in comitatulu Aradului si natur'a compromisulu partitei rom. natiunali de acolo cu parti'a guvernamentale si atinge folósele ascurate prin acel'a pentru causa, intre cari este si acel'a, cá parti'a rom. natiunale a devenitu chiar prin acelu pactu recunoscuta de factore publicu indreptatitu. („Bravo! Se traiesca!“)

Dlu Dr. Miletiú: spune cá si conferint'a serbésc'a a constatatu trebuint'a de o garantia din partea candidatiloru si deputatiloru natiunali, dar a formulat'o aceea cev'a-si mai pucinu rigurósa si precisa; crede inse cá cea propusa aici, cu splicatiunile ce i se dederá din mai multe parti, este fórtc corespundietória. In catu pentru compromise cu alte partite, conferint'a serbésc'a inca le-a prevediutu — nerestrinse.

Dlu Vic. Bogdanu: tiene cá prin parol'a ce se cere candidatiloru si deputatiloru natiunali — devine parti'a natiunale fora opositiune in sinulu seu, ce este unu defectu mare in töte corporatiunile constitutiunali; — afara d'asta, barbatiloru de specialitate li e facuta imposibile activitatea libera in specialitatea lor; in fine dupa ce esto nenegabilu, cá mai existe si alta partita in natiune, dice cá acea partita prin conditiunea ce vremu a o pune, se eschide din parti'a natiunale, ce nu póte se fia dreptu si folositoriu. Deci se dechiara in contra conditiunei. (Aprobari din unele parti.)

Dlu Babesiu: dice cá densulu nu este acel'a, carele se cugete a aperá séu a scusá peccatele guvernulu si a partitei lui in contr'a nöstra; dar incredintieza, cá dupa esperintiole sale, opositiunali nici sunt mai liberali, nici mai sinceri facia de noi; apoi róga, se ne ferimu d'a fi condusi in politic'a nöstra de partima, de poff'a de isbanda, inlocu de interesulu, folosulu publicu; mai adauge cá in unele parti ale nöstre nici nu existe partita opositiunale, si compromise in favórea causei nöstre nici cá s'ar poté face cu alta partita, decatu cea guvernamentale; din aceste cause poftesce ca se nu se restringa acestu dreptu pentru parti'a natiunale. (Aprobari generali.) Ce se tiene de cele aduse de catra dlu Bogdanu in contr'a parolei candidatiloru si deputatiloru natiunali, casí cum aceea ar eschide opositiunea din parti'a natiunale, — dlu Babesiu obsérva, cá opositiunea in sirulu partitei este libera si nerestrinsa, dar inse între marginile solidaritatii, chiar casí la alte partite politice

va vorbí tot-de-un'a prin mí si sute, prin noi insi-ne. Deci, dandu sém'a la aceste cereri a timpulu din adenc'a nöstra convictiune, noi Romanii din Bucovin'a ne-am conaritu se creámu unu fondu care se póte numele acestui barbatu, si din care se spriginimu junimea studiösa, unu documentu, care se marturesca generatiuniloru viitóre reinvierea Romaniloru in mediloculu seclulu alu noesprediecclea.

Se aruncámu dara o privire a supra tristei nöstre stári natiunale naintea venirei lui Pumnulu in Bucovin'a, spre a ne incredintia mai bine despre meritele lui. Se ne gandimu in acele timpuri rusinöse pentru noi. Si ce vom vedé óre? — Cu gróza vom vedé societatile cele mai nobile infectate de unu spiritu barbaru, semtirile profanate prin limbi straine, (profanate cutediú a dice, fiindu cá limbele in cari ómenii de atunci si-espriméu aspiratiunile cele mai fine si caracteristice ale inimii, nu erau neci cum limbi lumesci, ci limbele cele mai selbatice póte de pe faci'a pamentului; limbi cu espressioni bizare, asiú dice chiar, anca pucinu articulate si vatematóre la urechi'a Romanulu). — In ast-feliu de haine, lesne vom intielege cá Roma-

nii nu poteau propasí, si numai numele loru vorbiá ca o ruina, cá pe aici au fostu ódata Romanii!

Inse ce schimbare vedemu noi astadi dupa ce Pumnulu cu lucrariilo si staruintiele lui a spriginitu timpulu civilisatoru? — Limb'a si spiritulu romanu nu numai in colib'a tieranulu, de unde strainulu neci o data n'a potutu s'o scóta, dar chiar si in casele cele nobile cari lungu timpulu ni-au fostu nöa instrainate! Dómmeloru si Dómmiloru! dulce este pentru noi se traimu, se iubimu si se morimu Romani, cáci romanesce ne desmérda acum mamele nöstre, romanesce ne inchinámu cu totii la Dumnedieulu Romaniloru!

Cu unu cuventu, o era nöua a sositu pentru noi, si rezultatulu este — cá legiónele brave plantate de stramosii nostri Romani pe pragulu Orientelului, ca sentinel'a civilisatiunei, nu s'au lasatu respinse neci din acést'a mica parte a Patriei nöstra Romane.

* * *

Te invocu, o geniu falnicu, protectoru alu tierii mele,

Alu Romaniloru puternicu, santu, si mare Dumnedieul!

Ce-ai sciutu se nasci in dile de nevoe si resbele Pentru noi pe-unu Stefanu mandru ocrotitu de braiciulu teu.

Tu ai datu adesudováda de-o marire neclinita, Marturu Putn'a stá zidita pe morminte de eroi, Marturu, vedov'a lui Stefanu, e Sucév'a mbétranita

Ce se róga catra tine Tu se ffi vecinicu cu noi!

Dumnedieule marite! Tu pe hold'a tierii méle Ai depusu cele mai mandre flori din sinu dumnedieescu,

Semenandu pe firmaminte pentru noi mai mandre stelo,

Si unu sóre multu mai sóre, susu pe coriulu romanescu.

Tu ai datu mandreloru nöstre in ochi dulci si in dimbire

Insusi sant'a ta potere spre-a dá lumiloru norocu; In catu spunu, si voiu totu spunu din adenc'a mea semtire:

Sarutarea romanesca e mai dulce, mai cu focu.

Deci noi, ffi ai Romei vechie, frati de-o lege si de-unu sange,

Te rogámu c'unu glasu puternicu, demnu de umbr'a lui Traianu,

Precum faci cá de sub tronu-ti sórele nu se mai stinge,

Astfeliu fá se nu se stinga glori'a numelui Romanu.

Si precum, mandru de fala, stá si-acum betranulu munte;

Çeçin'a, care nu-si pléca alu seu crescetu románeçiu,

Astfeliu sórtca se nu plece neci a tierii mandra frante!

Tíer'a nöstra se traésc'a in hotáru ei firescu!

Cáci Romanulu isi iubese mum'a care i-a datu viét'u,

Man'a carea i da pane si-lu desmérda dulce, blandu,

Leçulu unde isi visédia cate-unu visu de tinerétia,

Unde-si afla fericirea, ér' in fine-alu seu mormentu!

Asemenea este libera dezvoltarea si validitatea capacitatorilor speciali, dar — firesce erasi casi la alte partite, intru interesul partitei si alu programei sale. Néga că la noi ar mai esiste si alta partita in natiune; esistu numai unii partizani ai partitelor straine. Recomanda in fine primirea propunerii dlui Al. Mocioni asié precum s'a aplicatu si precisatu de vorbito-riulu. (Aprobari.)

Dlu **Presedinte** pune la votu motiunea, desbatuta, carea in forma de **Resolutiune se primesce de conferinta cu voturi aprópe unanime.**

Dlu **Misiciu** face motiunea, ca conferinta se pronuncie prin Resolutiune, cumca **deputatii nationali se nu póta primí si portá oficie publice.**

Dlu **Georgiu Mocioni**: crede că prin primirea acestei propuneri s'ar restringe fora cale si fora folosu dreptulu alegatorilor si din acésta cauza este contra propunerii.

Dlu **Misiciu**: aplica că propunerea sa n'are acelu intielesu, căci ea nu cuprinde de catu, că — **deputatul se nu-si póta schimbá mandatulu cu vr'umu oficiu publicu.** (Strigari: „Asié e bine, primimul“)

Dlu **Georg. Mocioni**: Intr'acestu intielesu primesce buerosu si densulu.

Dlu **Presedinte** enuncia primirea cu unanimitate a **Resolutiunii propuse de Dlu Misiciu.** —

Fiindu timpul fórte inaintatu (aprópe la 3 óre) si tindiendu unii a se indepartá, — Dlu **Babesiu**, cu scopu de a completá programulu si de a face posibilé incheierea adunarii catu mai curendu, propune si motivéza pre scurtu urmatórea

Resolutiune:

„Pentru privighiare asupr'a alegerilor si conducerea si spriginirea lor in tóte, intru interesulu partitei nationale, se va infiintá —

I. **Unu comitetu centrale in Temisóbra** de celu pucinu 15, celu multu 25 membri din locu si de prin parti; — éra prin midilocirea acestuia se vor infiintá —

II. **Comitete nationale particulari** in tóte comitatele, unde nu esistu inca; — mai departe prin staruinti'a acestor'a se vor infiintá —

III. **Comitete cercuali** prin tóte cercurile si comunele, cari comitete vor stá intre sine in atingere, in legatura si in conlucare cu comitetele comitatense si respective cu comitetulu centrale.

IV. **Comitetele cercuali vor avé nemidilocita ingrigire**; ele vor lucrá si de a dreptulu si prin comitetele comunali; ele vor conduce la inscriere si votare pre alegatori, si totu ele vor midiloc adunari pentru a pune candidatu si a-i luá acestuia parol'a nationale, precum si pentru veri care alta trebuinta.

Candu unu cercu n'ar avé candidatu nationale séu nu s'ar poté intruní pentru punerea unui atare, elu, respective partit'a nationale de acolo, va face apelu la comitetulu comitatense, resp. centrale, si acést'a va intrevéní cu suatulu seu si cu conlucarea sa.

V. **Comitetele sunt impoterite a incheia compromise cu alte partite politice** — intru interesulu alegerilor nationali; comitetele cercuali inse purura numai cu scirea si pre langa suatulu comitetului superioru.

Membrii comitetului centrale se vor alege intr'o conferinta privata, ce are a se tiené inca asta séra la dnii de Mocioni. (Aprobari generali.)

Dlu **Ionescu** spriginosee acésta propunere in totalitatea ei, fiindu ea fórte de lipsa si corespunctória, si nevatemandu, ba chiar aprobandu ea comitetulu partitei nationali din Aradu si lucrarea lui.

Dlu **Presedinte** — enuncia de primita cu unanimitate **Resolutiunea propusa de dlu Babesiu.**

Cu acést'a aflandu-se că s'a satisfacutu programei de ordine a dilei,

Dlu **Presedinte**: multiamesse celoru adunati pentru tactulu, zelulu si bun'a ordine, ce pestrara sub totu timpul seriozeloru si interesantelor desbateri, si — **dechiara conferinta de inchisa**, carea dupa ce petrecu patru óre intr'o ocupatiune — per excellentiám constituitionalé, se desfacu între urari insuffetite de — „se traiéscu conducatorii nostri!“ —

Cu de séra se intruní in casele Mocionesciloru conferinta privata, prevediuta mai susu

pentru compunerea comitetului centrale, de ai caruia membri fusora alesi urmatorii domni:

Dr. Ales. **Mocioni**, Laz. **Ionescu**, Mel. **Dregiciu**, Stef. **Adamu**, E. B. **Stanescu**, Petru **Alessandru**, Al. **Sacosianu**, Vic. **Popu**, Georg. **Craciunescu**, Petru **Popovicu**, D. **Cadariu**, St. **Ioanovicu**, Ios. **Popescu**, Aless. **Popovicu**, Vlad. **Seimanu**, Traianu **Lungu**, N. **Nicolaeviciu**, Trifu **Tieranu**, Nic. **Christiamu**, Sim. **Davidu**, Vic. **Grozescu**, N. **Chitescu**, Aless. **Popovicu**, Ionu **Ciacovanu**.

Acestu comitetu centrale constuindu-se indatu, si-alesse de presedinte pre dlu Dr. Al. **Mocioni** si-si incepu numai de catu activitatea.

Cu atá'a credu că am descriu tóte cele demne de insemnatu din acésta frumoza si memorabile adunare publica a inteligentiei romane nationale. Ea, acésta adunare, dede dovedi eclatanti de **viéti'a, consciinti'a de sine si zelulu natiunei romane** din Banatu si din Ungari'a. Astfelu de manifestatiuni nici o data nu remanu fora rezultatulu. —

Sér'a la 8 óre unu conductu imposante de tórtie, cu unu choru de musica instrumentale, cantandu arie nationale, si cu altulu serbescu de musica vocale, poraindu din partile suburbiului „Fabrica“, fece o ovatiune din cele mai demne dloru Mocionesci si anurve tenerului anteluptatoriu Dr. Ales. **Mocioni**, carele inse in repunsulu ce dede oratiunei dlui Stanescu din partea romaniloru si dlui Dolga din partea serbiloru, cu caracteristic'a-i modestia, derivá onórea asupr'a deputatorilor de partit'a nationale. Dupa esecutarea mai multoru arie romanesce si serbesce si dupa multe urari frenetice pentru natiune si operatorii ei, conductulu, pentru a respunde simpatieloru manifestate din partea fratiloru serbi, mérése la Dl. Dr. Mileticu si-lu salutá cu asemenea solenitate. —

Reportatoriulu speciale alu „Albinei.“

Magiarisarea prin instructiunea publica.

Viena in 12 fauru n.

(d) Domnulu redactoru! Se-mi dati voia, a Vi atrage luarea a minte a supr'a aloru dué acte de cea mai mare insemnetate, ce ieri si alata-ieri le publicá buletinulu ministeriului ungurescu „Buda-Pesti Közlöny.“

Antaiulu actu este: cerculariulu ministeriului instructiunii publice b. **Eötvös** prin care face cunoscutu, cumca din bugetulu de 150.000 fl. ce i s'a votatu pentru subventiu narea instructiunii poporului, a impartitu o suma de aprópe 74.000 fl. in premie de cate 100, 80 si 60 fl. **intre 1018 invetiatori popolari „fora desclinire de confesiune.“**

Nu cunoscu numele celoru premiati, dar „P. Lloyd“ dice că a vediatu list'a, si asecura că — **intr'adeveru tóte confesiunile sunt respectate**; — credu inse că d'aristic'a nóstra nationale, in consideratiunea impregiurariloru ar avé interesulu si dóra chiar detorint'a, d'a cercetá cari? si ce felu sunt acei invetiatori premiati? — si in casu de necesitate, d'a intrebá pre dlu Ministeru ungurescu: **daca aceste premiari numeróse de invetiatori din poporu, in momentul de facia, atientescu mai multu la alegerile pentru dieta, séu la magiarisare??**

Se fimu mai vertosu cu luare a minte a supr'a celoru premiati din sinulu poporului nostru, căci deai din inima li-am pofti ajutoarea, dar n'am poté suferi cu nepasare instrainarea loru de catra caus'a nóstra — prin astfelu de midilocu!

Alu doilea actu este: planulu séu proieptulu de progama alu dlui ministru de instructiune b. **Eötvös** pentru **liceele**, adeca clasele umanióra de trei ani, ce voiesce dsa a le introduce spre completarea gimnasielor. Acestu planu séu progama, asupr'a caruia cere dlu ministru opiniunea directoriloru si a autoritatiloru de specialitate, este **unu unicu in modulu seu!** Liceele nóstre, dupa acestu planu, au se fia adeverate **plantagie pentru a magiarisá din respoteri.** Limb'a si literatur'a magiara, esercitie in limb'a si literatur'a magiara, si asié mai de parte; éra de limbele ale lalte ale popóraloru nemagiarae din patria — nici pomana!

Apoi mai cuteze a dice amicii, — eramu se dicu „unelte“ magiariloru din sinulu no-

stru, cumca magiarii, sistem'a loru, stepanirea loru, nu tinde oblu a magiarisá tíer'a, a ni ataca nationalitatea si limb'a!

Se fimu — dicu ince o data — cu tóta luarea a minte, că periculu din di in di totu mai invederatu si mai aprópe ni se infatiséza. Mai pre susu de tóte, se ni tragemu odata socotél'a cu acei barbati ai nostri, cari se dicu amicii séu partesiani stepanitoriloru, dar dicu si romani; intr'aceea, **abusandu de numele de romanu si de increderea poporului nostru**, spriginescu pre nimicitorii nostri in politic'a loru nimicitoria! Diosu cu mase'a loru! Curatiti-ve de calbadia, daca vreti se ve insanetosiatu si se fiti víi!

(#) De langa **Poganisiu** (in Carasiu) 9 fauru.

Asié se aude, asié se vorbesce, si de n'ar fi, nu s'ar povestí: că cutari domni mari de varmegia, si mai alti mucucei cercetédia cu diligintia atare case imperatesce din Caransebesiu de preste drumu de „pomulu verde“, cari cercetari se fie cam in legatura cu alegerile de ablegati, si cu partid'a deákiana carea vedí-bine a ajunsu se-si caute propte in romani.

Noi, crediendu că acele locuri sunt mai multu depositariulu mangaerii nóstre nationali, unde debue se avemu scutirea atunci candu suntemu goniti pe terenulu politicu, fórte tare ne-am catraní candu ar trebui se ne convingemu, că de acolo se scotu armele partidei deákiane pentru apesarea poporului romanu, dicemu a acelu poporu, carele atá'a s'a fostu bucuratu la recastigarea ierarchiei sale.

Aradu, 5 fauru.

(Deákistii au calcatu pactulu) ce-lu facusera cu partit'a nationale, despre carele am pomenitu in corespunctiunile mele de mai nainte.

In virtutea acestui pactu, cerculu **Radnei** remasese partitei nationale, carea a si desemnatu aci de candidatu pentru ablegatura pre d. **L. Ionescu.**

Dar ieri, din cerculu Radnei sosira aici in orasiu cam 30 de carutie de alegatori, strigandu „se traéscu **Constantini**“ (fostu romanu, acum e in epoca de transitiune pentru a deveni deákistu-unguru) judele cercuale; mersera la locuinti'a dsale ca se capete rachi si alte apartenintie de acestea ale programeloru politice deákiste. Plecara totu asiá cu alsiu, cu flamure pe cari stá scrisu se traéscu Constantini.

Care dar este valórea parolii de onóre a clubului deákistu? Vulpea schimba perulu, dar nu neravulu.

Curtius.

VARIETATI.

— **Inarmarea honvidiloru.** Ministerulu ungurescu pentru aperarea tierii publicá unu emisu cu datulu 9 fauru, in care provóca pe fostii oficii de honvidi cati au timpu si cati potu face servitie, ca pana la finea acestei luni se se insinue la densulu prevediuti cu documintele necesarie despre posturile ce le-au ocupatu in armat'a de mai nainte a honvidiloru. Acesti oficii se vor aplica ca se invetie pre honvidii de acum'a, si vor primí diurne. — **Ivanka**, fostu deputatu si fostu oficiu de honvidi, provóca pre colegii sei oficii prin „Haz.“ se se insinue catu mai multi la ministeriu, pentru ca armat'a honvidiloru se póta deveni o armata „brava, vítéza si credinciósa“, éra catra junii magiari se adreséza cu suaturi ca se invetie sciintiele militari. Conte Andrássy petrecu la Viena in caus'a pusceloru cu cari vor armá pe honvidi. Invitase aici pe Chassepot renumitulu fabricatoriu alu pusceloru francesci. Dupa cum ni spune „All. Z.“ Andrássy in Viena a facutu incercari cu pusci Chassepot si cu pusci Wárandl, de cari se vor introduce la armat'a austriaca. Densulu laudá Wárandl si dechiarú că, dupa a sa precepere, este mai buna de catu Chassepot. La acést'a ministerulu comunu de resbelu limb'ia se face contractu cu fabricatoriulu Wárandl pentru puscele necesarie honvidiloru. Inse — ori pentru că W. nu pre tiene la

contractu, in catu a calcatu mai multe termine ce pusese armatei austriace, căci pana acum abié a liferatu ceva preste una miia de dereburi, ori avu ministrulu Andrássy anca si alta cauza, ajunge a sci că — refusá imbiarea ministeriulu comunu de resbelu, si perseveréza in nesuinti'a sa d'a infiintá la Pesta o fabrica propria de pusci, precum si o fonderia propria pentru tunuri, carea va stá sub directiunea dlui Klapka.

— **Curtile (cortes) legiuitórie** ale Spaniei, s'au intrunutu joi in 11 fauru. Mare-sialulu Serrano presedintele guvernului le-a deschisu cuventandu despre eluptatele revolutiunei si despre problem'a reprezentantiei actuale a poporului.

— **Atacu a supr'a misiunei preoti-loru nostri.** Cetimu in „Gaz. Trniei“ urmatoriele: „Kr. Ztg.“ serie: **Metropolitulu Vancea a admoniatu (?) pe preotii subordinati de la agitatiunile politice.** — Din contra Primatele Ungariei a provocatu pe preotii catolici chiar la agitatiuni. — Noi cetiseramu acést'a de multu in telegramulu care vestiá portarea romaniloru din comitatu Solnocului de medilocu, dar nu sciamu ce se credemu. Acum că a luatu notitia si „Gaz. Tr.“ care e mai aprópe de acelu locu, luámu si noi, dar totu mai acceptámu se demintéscu Pre Sant'a Sa ca se nu créda romanii despre elu că e sluga la derlóga.

— **Flamure romane.** Dd' Mocioni au datu comisiune negotiatoriului Brunner pentru 100 flamure de a tierii romanesce. Asiédara cortesii cu flamure romane, apoi cum se potemu sperá fratietate cu agitarii romani! (Asié vorbesce „Századunk“, nu noi; noi numai stámu si ne mirámu cata mania unguresca potu causá flamurele nóstre.)

Cursurile din 12 fauru 1869 n. sér'a (dupa arstare oficiale.)

	bani	marf.
Imprumutele de stat:		
Detor'a statului 5% unif. interes in note	62.—	62.10
„ „ „ „ „ argintu	67.—	67.20
„ „ contributiunali	98.—	98.50
„ „ nóue in argint	63.25	63.45
Cele lu argint d. 1865 (in 500 francoi)	76.—	77.—
„ „ metalice cu 4 1/2%	55.25	55.75
„ „ „ 4%	49.—	49.60
„ „ „ 3%	36.50	37.—
Efekte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	122.40	122.60
„ „ 1860 1/2 in cele intregu	98.50	98.70
„ „ „ 1/2 separata	100.—	101.—
„ „ 4% din 1864	99.50	90.—
„ „ din 1859, 1/2	195.50	196.—
„ „ bazoi de credit	163.50	164.—
„ „ societ. vapor. danarene cu 4%	97.50	98.—
„ „ imprum. princip. Salm	44.50	42.—
„ „ cont. Palfy	36.—	35.50
„ „ princ. Clary	36.—	37.—
„ „ cont. St. Genois	32.50	33.50
„ „ princ. Windischgrätz	21.—	22.—
„ „ cont. Waldstein	24.50	25.50
„ „ Koglevich	15.—	15.50
Obligatiuni desareinatóre de pamentu:		
Cele din Ungaria	78.75	79.25
„ Banatul tem.	77.50	78.—
„ Bucovina	69.75	70.50
„ Transilvania	75.—	75.50
Actiuni:		
A bancoel nationali	693.—	694.—
„ de credit	277.80	278.—
„ soont	764.—	786.—
„ anglo-austriace	296.—	270.—
A societatel vapor. dunar.	619.—	621.—
„ „ Lloydului	285.—	290.—
A drumulu ferat de nord.	224.50	225.—
„ „ stat	318.25	318.50
„ „ apus (Elisabeth)	179.50	180.—
„ „ sud	224.50	225.—
„ „ langa Tisza	202.50	203.—
„ „ Lemberg-Czernowitz-Jassy	179.—	180.—
„ „ Transilvania	156.50	157.—
Bani:		
Galbenii imperatesci	6.70	6.71
Napoleon'd'ori	9.89	9.70
Friedrichsd'ori	10.05	10.15
Suverenii englesi	12.05	12.15
Imperialii rusesci	—	—
Argintulu	118.75	119.25

Invitare de prenumeratiune

la
„ALBINA“
Pretulu de prenumeratiune pent. Austri'a
pre unu anu intregu 8 fl. v. a.
„ 1/2 de anu 4 fl. v. a.
„ 1/4 „ 2 fl. v. a.
pentru Romani'a si strainetate
pre unu anu intregu 16 fl. v. a.
„ 1/2 de anu 8 fl. v. a.
„ 1/4 „ 4 fl. v. a.
**Esemplarie complete
mai avemu inca de la inceputulu acestui anu.**
Redactiunea.